

BYRÅKRATIET SKAL IKKE BESTEMME

- Det er ikke byråkratiet som skal bestemme hva offentlig kulturstøtte brukes til. Det er et folkevalgt ansvar, mener kulturminister Trond Giske.

NY KURS?

PÅ LEDERPLASS I FORRIGE UTGAVE AV BOK OG BIBLIOTEK ANTYPDET VI AT KULTURMINISTER TROND GISKE HAR GITT EMBETSMANNSVELDET I SITT EGET DEPARTEMENT ET SKUDD FOR BAUGEN. VI ANTYPDET OGSÅ AT GISKE ER I FERD MED Å STYRE KULTURPOLITIKKEN VEKK FRA DE SENTRALE INSTITUSJONENE, SOM HAR VÆRT HOVEDFOKUS DE SISTE ÅRENE, OVER MOT STIMULERENDE TILTAK PÅ GRUNNPLANET I KULTURLIVET. DET TRENGS INGEN SPÅMANN ELLER SUPERMANN MED RØNTGENBLIKK FOR Å SE DETTE. LIKEVEL ER DET GRUNN TIL Å MERKE SEG AT GISKE TYDELIG BEKREFTER DENNE TENDENSEN I INTERVJUET I DETTE NUMMERET AV BOK OG BIBLIOTEK. I DENNE TEMABOLKEN FORSØKER VI, I EN REKKE OPPSLAG, Å MANE FRAM ET FORELØPIG BILDE AV KULTURPOLITIKKEN SLIK DEN ARTER SEG UNDER TROND GISKE. "BIBLIOTEKREFORM 2014" ANBEFALER UTSTRAKT "KONSOLIDERING" AV BIBLIOTEKENE I DE HARDT PRØVETE KOMMUNENE OG FYLKESKOMMUNENE (SOM SELV STÅR OVERFOR UTSTRAKT KONSOLIDERING). VI UNDERSØKER HVORDAN DET HAR GÅTT MED DE TIL-SVARENDE TILTAKENE I MUSEUMSSEKTOREN, OG I DE "KONSOLIDERTE" DANSKE KOMMUNENE.

CHRIS ERICHSEN

Av Odd Letnes

- DET ER VIKTIG at en stor del beslutninger og prioriteringer i kulturlivet tas på "grasrotplan". Først da får man en kultur som er lokalt forankret og integrert, legger Giske til.

Giske har varslet slanking av kulturbyråkratiet. Han har gått ut mot Kulturrådets innkjøpsordning for moderne kunst og flyttet LOK-ordningen (lokale konserttiltak) fra Kulturrådet og ut til kommunene. Han har nedsatt et eget utvalg som skal granske pengebruken i de sentrale statlige kulturorganene. Dette gjelder bl.a. ABM-utvikling og Kulturdepartementet selv.

I tillegg er det åpenbart at Giske er opptatt av å gjøre populærkulturen stuerein, blant annet gjennom støtten til et regionalt kompetansesenter for rock i Bergen, ved å trekke den inn i den kulturpolitiske varmen. Økte bevilgninger og styrket representasjonen til populærkulturen i ulike råd og utvalg hvor det tidligere var kunstmusikken som var rådende, er friske initiativ fra Giske denne høsten.

NY KURS?

Vi traff kulturministeren på telefonen idet han var på vei til årets Bragepris.

- Betyr dette en ny kurs i kulturpolitikken?

- Jeg vil ikke gå så langt som å si at jeg legger en helt ny kurs for kulturpolitikken. Fortsatt får for eksempel tradisjonelle teatre, orkestre og liknende solid støtte. Men jeg legger samtidig mer vekt enn tidligere på å stimulere det frie kulturliv og å gi et større handlingsrom for aktiviteter på grunnplanet, sier Giske.

Det er også viktig at tilskudd tildeles etter kvalitetskriterier og ikke i forhold til hvem som har "de rette kontaktene" rundt seg.

- Jeg er nok litt allergisk mot slikt. Det var en av grunnene til at jeg gikk såpass hardt ut mot Nobels fredssenter tidligere i høst. Det er en politikers plikt å si fra.

- Betyr det at du legger opp til en forskyvning fra et embedsverksstyrt til et politikerstyrt kulturliv?

- Hvis det kan tolkes slik, synes jeg det er positivt. Jeg ser det som viktig at det er et politisk engasjement rundt kunst og kultur, sier Giske.

- Du er blitt sammenliknet med den tidligere franske kulturministeren Jack Lang. Hva sier du til det?

- Det setter jeg absolutt pris på. Han er et forbilde, blant annet fordi han så sterkt satte kultur på den politiske dagsordenen. Ikke det at kulturen må ha et politisk program, men at den skal være en del av de godene og opplevelsene befolkningen i et land skal ha tilgang til. Dessuten satte han kulturen i sammenheng med de store målene for samfunnet, som rettferdighet, opplysning, integrering og så videre.

ROCKA MINISTER

Lederen for Norsk Rockforbund, Monica Larsson, er blant dem som ser flere positive trekk ved Giskes utspill i kulturpolitikken. Det viktigste er at rock er tatt på alvor på lik linje med mer tradisjonelt anerkjente kulturformer. Støtten til BRAK, Bergens Rockaktører, er et skritt i riktig retning, mener hun.

- Vi trenger flere slike kompetansesentre både for rock, folkemusikk og jazz.

- Et annet viktig tiltak vil være å styrke innkjøpsordningen for populærmusikk og støtte rockeklubbene slik at det er liv i rocken i også det halvåret hvor det ikke gis utekonserter, sier Larsson.

TUNG SAK FOR GISKE

En av de tyngre oppgavene som i høst er lagt på kulturministerens bord, er utredningen "Bibliotekreform 2014". En grunnleggende holdning i denne er at biblioteksektoren, på lik linje med museene, skal "konsolideres".

Kritiske synspunkter i biblioteksektoren har ikke latt vente på seg, og det har boblet heftig siden "Bibliotekreform 2014" ble lagt fram. Både i blogger, i Bok og Bibliotek og i pressen ellers. Blant annet på diskusjonsforumet Biblioteknorge har diskusjonen gått friskt.

Rita Karlsen, biblioteksjef i Lurøy kommune på Helgeland, er blant dem som er sterkt kritisk. Bibliotekutredningen er preget av "sentraliseringstanken", mener hun. - Det skal ikke finnes et tjenestetilbud til oss som har valgt å bo i distriktene.

Stein Sægrov (foto: Bok og Bibliotek)

”Om jeg skulle ha fått i oppdrag av Kulturdepartementet å lage en maktutredning om kulturlivet, tror jeg ett kapittel måtte hatt overskriften: Hvor mye makt har egentlig Stein Sægrov?”

Professor Rune Slagstad i et foredrag ved Nasjonalbibliotekets personalseminar, 30. august 2005.

”Regjeringens budsjett er et paradigmeskifte for kulturfeltet”

Trond Giske i et innlegg i Dagbladet 14. oktober 2006.

Trond Giske (foto: Håkon Mosvold Larsen/Scanpix)

Lurøy er en blant mange små kommuner i regionen.
– Hvis man skal konsolidere/slå sammen til en større og sterkere enhet, tar vi i realiteten bort bibliotektilbudet til alle som bor i de små kommunene, slår Karlsen fast.

Steinar Thorsen, biblioteksjef i Tvedestrand, bruker forholdet mellom Arendal og Tvedestrand som eksempel. Han mener en nedleggelse av biblioteket i Tvedestrand for å styrke biblioteket i Arendal, er helt feilslått politikk.

– Biblioteket i Arendal kan være så godt det bare vil, det er ikke noe godt tilbud til folk som bor i Tvedestrand. Eller sagt på en annen måte – biblioteket i lokalmiljøet er et tilbud, biblioteket i nabokommunene er for mange brukere ikke noe tilbud, sier han på Bibliotek-norge.

Professor i bibliotekfag, Ragnar Audunson, ser i konsolidering en fare for en ”dramatisk reduksjon i antall lokale bibliotek”. I et fylke som Finmark vil man kunne stå igjen med 3-4 konsoliderte bibliotek. Særlig vil tilbudet gå ut over grupper som ikke er særlig mobile som barn og eldre, påpeker han i Bok og Bibliotek 6-06.

STERKE KOMMUNER

Hanne Brunborg, biblioteksjef i Gol, er i utgangspunktet positiv til en reform som kan styrke biblioteksektoren

både faglig og økonomisk. Men hun stiller seg spørrende til om ”Bibliotekreform 2014” inneholder den riktige ”oppskriften”.

Den lider av en del mangler, mener hun. Blant annet sier den lite om eierstruktur i et nytt konsolidert bibliotek. Hvem skal man som biblioteksjef i et konsolidert bibliotek forholde seg til?

– Her kan man tenke seg et interkommunalt selskap med eget styre. Men det er en tendens til at kommunene går bort fra slike løsninger, så det ser ikke ut til å være en aktuell mulighet. En annen løsning kan være en vertskapskommunemodell. Da må én av kommunene ta eierskapet og inngå en avtale med de andre kommunene. Her ser jeg for meg at det kan bli mye tyngre å jobbe fram enighet om budsjett og så videre, blant annet vil det kunne påvirkes av ulike kommunale særinteresser.

FORPLIKTENDE SAMARBEID

Den beste løsningen Brunborg ser for seg i dag, er et forpliktende regionalt samarbeid. Hun forteller at bibliotekene i de seks kommunene i Hallingdal allerede har hatt et samarbeid siden 1999. Det har vært basert på frivillighet og likeverdige parter.

– Vi har dermed tatt ut en del av de effektene utredningen legger opp til allerede, selv om vi ikke har gått

så langt ned som å fordele hovedansvar for katalogisering eller andre driftsområder.

Hun tror at et sterkt regionalt samarbeid kan løse vel så mye som konsolidering

– Men da er det viktig å ha gode og forpliktende avtaler i bunnen, en tydelig ansvarsfordeling og klar ledelse. Ellers stopper det lett opp på et uforpliktende nivå.

– Det kommunale selvstyret står sterkt i Norge. Jeg tror det skal bli vanskelig å tvinge gjennom en sentralt dirigert reform i biblioteksektoren. Det er tross alt kommunene som betaler for de norske folkebibliotekene, sier Brunborg og håper at ”bibliotek 2014” vil resultere i en stortingsmelding, slik at reformen, uansett hva slags kurs den får, sikres en skikkelig forberedelse og gode økonomiske rammer.

ULÅNSAUTOMAT = BIBLIOTEK?

– Vi vil ikke ha færre bibliotek, men vi vil ha større bibliotek. Vi skal ikke legge ned de små for å samles i de store. De små skal være en del av de store, uttalte avdelingsdirektør i ABM, Leikny Haga Indergaard i forrige nummer av Bok og Bibliotek.

På spørsmål om hun kan konkretisere dette, svarer hun:

– Vi skal følge bibliotekloven som sier minst ett bibliotek i hver kommune, men vi foreslår å samle flere kommunebibliotek til større organisatoriske enheter. 244 kommuner har i dag bibliotek med bare én ansatt.

Det kan f.eks. bety at 4 kommuner med 4 biblioteksjefer går sammen til en organisasjon med én leder, og driver like mange bibliotekenheter som før, sier Indergaard og viser til Bibliotekreform 2014, Del I, for utdypende informasjon:

”For god tilgjengelighet trengs det også filialer, bokbusser og andre distribusjonssteder som skolebibliotek eller bibliotek i kafé eller butikk, gjerne i kombinasjon med teknologiske løsninger som utlånsautomat. [...] Det bør vanligvis finnes minst én bibliotekavdeling i hver av de kommunene som inngår i den nye organisasjonen, men hver bibliotekorganisasjon må vurdere hvilken struktur som er mest hensiktsmessig for at innbyggerne skal få et bedre bibliotektilbud.”

GISKE OG REFORMEN

”Bibliotekreform 2014” ligger nå på Giskes pult. På spørsmålet om han har noen tanker om utredningen, svarer ministeren forståelig nok at det er for tidlig å være konkret.

– Men jeg deler bibliotekmiljøets mål om at det må være et godt og ensartet bibliotektilbud på landsbasis hvor det blant annet er behov for fagutdannede biblioteksjefer i alle kommuner. Hvordan dette skal løses i framtiden, vil jeg ikke mene noe om før etter høringen.

LEGG BIBLIOTEKREFORMEN PÅ IS

- "Bibliotekreform 2014" burde legges på is inntil museumsreformen er skikkelig evaluert. Da ville man hatt kunnskap til å gjennomføre en bedre utvikling av biblioteksektoren.

- Når man skal begynne å forholde seg administrativt til en ledelse som ligger opptil mange mil unna, kan engasjementet lett bli svekket, sier Alexander Ytteborg fra det konsoliderte Hallingdal museum

Av Odd Letnes

Budskapet kommer klart og bestemt fra museumsbestyrer Alexander Ytteborg. Han leder "det konsoliderte" Hallingdal Museum som består av seks enheter som geografisk befinner seg fra Nesbyen i sør til Dagali i nord, med administrasjonen i Nesbyen.

- Det første man må vite er at konsolidering er en svært omfattende prosess, mener han. En overordnet forutsetning er at det også bevilges statlige penger til å gjennomføre den, i tillegg til bidragene fra kommunen og fylkeskommunen.

- Det kan høres banalt ut, men det kan ikke gjenstas for ofte: Det er viktig å skape størst mulig eierskap til den nye strukturen. Alle involverte parter i kommunene, fylkeskommunen og de ansatte i institusjonene, må tas med i prosessen.

- For det er gjerne slik at man føler et ansvar for sin avdeling og sine brukere. Når man skal begynne å forholde seg administrativt til en ledelse som ligger opptil mange mil unna, kan engasjementet lett bli svekket. Det er viktig å få alle til å godta at man bygger en ny "bedrift".

POLITISK TAUTREKKING

Det fører over på en annen snublestein. Hvor skal den

administrative enheten for regionen ligge? Her kan det lett oppstå politisk tautrekking og interessekonflikter. Proteksjonisme og patriotisme er også kjente begreper i ABM-sektoren, mener Ytteborg.

Det er dessuten viktig å være klar over at den dagen man starter en konsolideringsprosess – for Hallingdal museum varte den bortimot tre år – er det den som kommer til å stå i fokus. I alle fall opplevde vi arbeidet som såpass ressurskrevende at mye faglig arbeid ble liggende og hope seg opp. Det var frustrerende for de ansatte og det gikk ut over kvaliteten for brukerne, forteller Ytteborg.

- Hvordan har brukerne fått det etter reformen?

- Jeg må dessverre si at brukerne, enten de er turister eller lokalhistorikere, på sikt kan få et dårligere tilbud. Museene har ingen lov i bunnen, vi er avhengige av å tjene penger. Dersom budsjettene krymper, vil det lett kunne gå ut over bemanningen for museene, noe som igjen vil gå ut over publikumsarbeidet. Med andre ord en klassisk ond sirkel, sier Ytteborg.

RASERING?

Ytteborg er ikke uten videre overbevist om at konsolidering vil gi et bedre bibliotektilbud. Snarere tvert imot deler han manges frykt for at det kan skje en rasering av bibliotektilbudet i enkelte deler av landet.

- Biblioteket har, kanskje i større grad enn museet, vært et sosialt møtepunkt og gitt kulturelle opplevelser til brukergrupper med ulike behov. En bokautomat, for eksempel, kan kanskje tilfredsstille en lov som sier at man skal ha et bibliotektilbud i alle kommuner. Men bak et slikt tiltak ligger det en instrumentell tankegang som jeg mener bryter radikalt med den måten man hittil har tenkt bibliotek på.

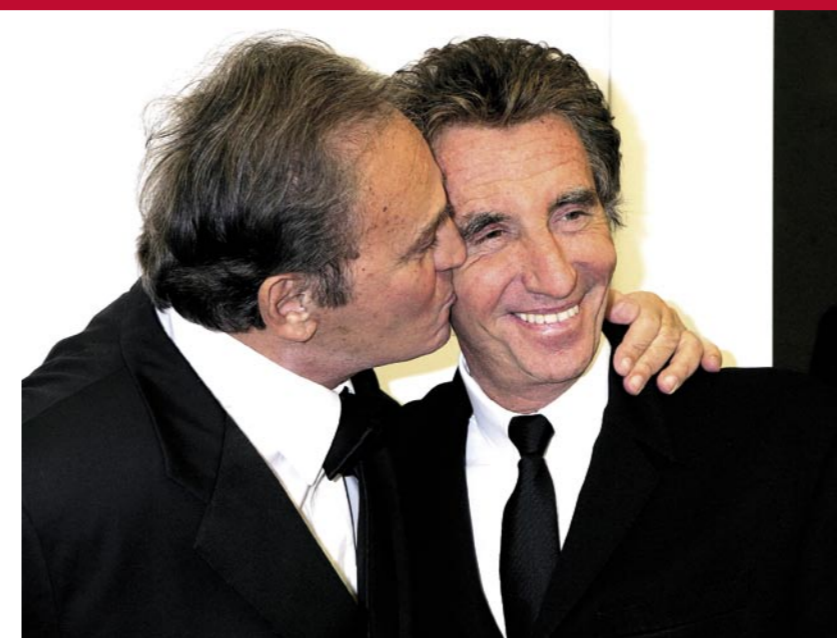
- Hva er de største ledelsesutfordringene i et konsolidert museum?

- Det kan ofte være langt fra administrasjonen til enhetene ute i regionen. Det kan gjøre det vanskelig å få informasjon ut og inn. Det er heller ikke alltid like lett å ta pulsen på enhetene ute og vite hva man føler er viktig eller vanskelig i kommune A eller B. Og for de enkelte enhetene kan det være enda vanskeligere å vite hva kollegene omkring i de andre avdelingene er opptatt av.

- Det er derfor viktig å etablere møteplasser og arrangere prosjekter på tvers av regionen, for å bygge opp en mer enhetlig organisasjon, avslutter Ytteborg.

DEN POPULISTISKE FYRSTEN

- I likhet med sitt franske forbilde, Jack Lang, omgir Giske seg med en krets av uformelle rådgivere og venner, og som en fyrste griper han direkte inn i kulturlivet med sine personlige prioriteringer, mener professor Per Mangset ved Høgskolen i Telemark.

"Han er et forbilde, blant annet fordi han så sterkt satte kultur på den politiske dagsordenen." Til venstre: Roger Hanin kysser den tidligere franske kulturministeren Jack Lang. Til høyre: Komiker Thomas Giertsen kysser Trond Giske. Foto: Alf Ove Hansen/Scanpix

Av Odd Letnes

- Det er ingen tvil om at kulturpolitikken er blitt opprioritert som politikkområde – både økonomisk og mediemessig – med de rødgrønne og Giske, mener Mangset. Men han er varsom med å skrive under på at det har skjedd et paradigmeskifte, i den forstand at de kulturpolitiske prioriteringene peker i klart andre retninger enn før.

- Den mest påtakelige endringen er kanskje at Giske har en annen stil og er mer åpenbart styringsvillig og styringsglad enn flere av sine forgjengere. Forslaget til kulturlov kan ses som et uttrykk for det, selv om de konkrete virkemidlene i loven er ytterst svake, ja, nærmest fraværende, men ikke derfor nødvendigvis uten virkning.

OFFENTLIG IRETTESETTELSE

Den sterke offentlige irettesettelsen av Nobels fredssenter for budsjettoverskridelse er et særskilt illustrerende eksempel på styringsvilje, mener han. Giske bekreftet dermed de allmenne kravene til sunn økonomisk styring hos tilskuddsmottakere – i tråd med prinsippene for mål- og resultatstyring i offentlig forvaltning.

- Han markerte samtidig at myndigheten til å sank-

sjonere i siste instans ligger hos den politiske ledelsen – hos ministeren som person – ikke i embetsverket. At irettesettelsen i tillegg foregikk med høy temperatur for åpne kameraer og mikrofoner i alle nyhetskanaler, markerte samtidig ministerens vilje til å holde en høy medieprofil – og en viss tilbøyelighet til populisme og frieri til folkedypet.

VINGEKLIPPET KULTURRÅD

Giske har også vist økt styringsvilje i forhold til Norsk kulturråd, selv om det her kanskje mer er snakk om en videreføring av den svekkelsen av prinsippet om en "armlengdes avstand" mellom politikk og kunst som startet med delegeringen av forvaltningsoppgaver til Kulturrådet fra midt på 1990-tallet, mener Mangset.

- En kan riktignok si at vingeklippingen av Kulturrådet for et par mindre støtteordninger på årets statsbudsjett ikke betyr all verden. Kulturrådet fikk jo likevel økning i sitt totalbudsjett. Men det er grunn til å merke seg at denne økningen primært var knyttet til formål som på forhånd var øremerket av departementet. Det ga ikke Kulturrådet mer spillerom som selvstendig armlengdesorgan.

Ministeren har også tidligere, som kulturpolitiker i Stortinget, markert en klar vilje til å gripe inn og styre Kulturrådets prioriteringer politisk, for eksempel da han og Stortinget overprøvd Kulturrådets avslag om støtte til Oslo Dance Ensemble i 2001.

Mangset har også fanget opp noen signaler som tyder på at Giske markerer sin personlig-politiske styringsvilje tydelig overfor departementet internt. Det vil si at han har en tilbøyelighet til detaljkontroll og gir sine embetsfolk lite frirom for utøvelse av skjønn, selv i detaljsaker. I så fall følger han opp en politisk lederstil som også tidligere kulturminister Kleveland var kjent for.

– Men hvor mye hold det er i slike rykter fra det indre av departementet, er det selvsagt vanskelig å vurdere utenfra.

MINDRE EMBETSMANNSSTYRING?

Mangset vil ikke helt uten videre si seg enig i en påstand om at embetsverket, der Sægrov i media ofte framstilles som den tunge maktpersonen, har fått redusert sin makt av Giske.

– Foreløpig syns jeg ikke vi ser noen særlig tydelige eksempler på desentralisering og spredning av kulturstimulerende tiltak. Det måtte i så fall være vedtaket om rockesenter til Trondheim. Men ut fra et mer ondsinnet perspektiv kunne det vedtaket også plasseres i kategorien “julekort hjem”. Og endringen av den lokale konsertstøtte-ordningen handler vel primært om en overføring av myndighet/forvaltning fra Kulturrådet til Rikskonsertene, så vidt jeg har forstått.

Norsk kulturpolitikk de seinere åra har vært sterkt preget av stor tro på tunge institusjoner, store sammenslutninger og en slags “konserntankegang”. Mest tydelig gir det seg uttrykk i sammenslåingen av flere museer i Nasjonalmuseet. Forvaltningsmessig kan etableringen av ABM-utvikling og samlingen av institusjoner rundt Norsk kulturråd (Fondet for lyd og bilde, Statens kunstnerstipend) ses i samme perspektiv.

– Jeg kan ikke se at Giske har rettet noe kritisk søkelys mot denne “konsernpolitikken”.

– Han har heller ikke – så vidt jeg har sett – rettet noe kritisk søkelys mot de institusjonelle sykdomsproblemene som preger mange av de etablerte kulturinstitusjonene, sier Mangset.

KONTAKT MED KULTURLIVET

Det er tydelig, i alle fall hvis en skal tro lovordene fra kulturfolk i mediene, at Giske har etablert gode kontakter med mange kulturmiljøer. Det fortelles at han har etablert en praksis med jevnlig uformelle møter med organisasjoner og institusjoner i kulturlivet. Det hevdes også at han i høy grad drar politisk nytte av sine vide sosiale nettverk innenfor deler av kulturlivet.

Risikoen kan være tilløp til det som noen samfunnsforskere kaller “klientelisme”, mener Mangset. Vi kan snakke om “klientelisme” hvis uformelle lojaliteter og nettverk rundt “fyrsten” i høy grad påvirker kulturpolitikken og fordelingen av offentlige kulturressurser.

– Vi har imidlertid ikke noe forskningsmessig belegg for å si noe presist om tendensen til klientelisme har økt med Giske.

POPULISME

Mangset mener at det også er mulig å finne populistiske trekk ved Giskes kulturpolitikk. Det kom blant annet tydelig til uttrykk gjennom oppfølgingen av Geelmuydens kritikk av/angrep på Kulturrådet (i Aftenposten) for en tid tilbake, og den påfølgende Giskekritikken av Kulturrådets byråkratiske sløsing med offentlige midler.

– Appell til folkelig misnøye med sentral-byråkratisk sløsing er jo en velkjent populistisk-retorisk argumentasjonsmåte. Om det er noe særlig grunnlag for kritikken, er mer tvilsomt. Selv Knut Haavik er jo tilbøyelig til å frikjenne Kulturrådet for slik kritikk etter å ha sittet i rådet en periode.

FRANSK ÅPNING?

I anledning av sin 40-årsdag trommet Giske sammen til et seminar med en rekke personer fra kultursektoren. En av Giskes beundrere på 40-årsdagseminaret, forfatteren Thorvald Steen, løftet fram den tidligere franske kulturministeren Jack Lang (1981-86, 88-93) som et ideal for Giske og de rødgrønne.

– Beundring for det antatt franske, eller italienske, stikker jo dypt blant norske kulturfolk og intellektuelle. Og kanskje er heller ikke en sammenligning mellom Giske og Lang så ueffen, spør Mangset og utdyper:

Lang bidro til en kraftig opprioritering av kultur på det franske statsbudsjettet tidlig på 1980-tallet. Målet om én prosent av statsbudsjettet til kultur ble nådd, om enn bare for en begrenset periode. Giske har samme ambisjon. Lang var, som Giske, en styringsglad og

initiativrik kulturminister. Men de kunstneriske og kulturfaglige initiativene var nok betraktelig mer omfattende og spektakulære (tegneserier, nysirkus, “fête de la musique” m.m.) enn det Giske foreløpig har vist. Giske har vel foreløpig primært markert seg som rockens og filmens mann.

Lang og Giske ville kanskje også delt skepsisen mot amerikansk kulturimperialisme, samtidig som begge har et positivt forhold til visse former for kulturindustri. Giske har, som Lang, også en viss forkjærlighet for personlig medieeksponering.

FIRSTENS VENNER

– Giske ser også ut til å ha det til felles med Lang at han i praksis ikke er helt bekvem med armlengdesprinsippet. Armlengdesprinsippet har jo aldri slått gjennom i fransk kulturpolitikk. Der oppfattes det som helt legitimt at ministeren (“fyrsten”) griper ganske direkte inn i kulturlivet med sine personlige prioriteringer.

Mangset peker på at det ofte snakkes om en særskilt “monarkistisk” fransk kulturpolitisk tradisjon. Er det også noe monarkistisk ved Trond Giske, slik det i sin tid var ved Åse Kleveland, spør han.

– “Fyrsten”, altså Lang, hadde en tendens til å omgi seg med en nær krets av uformelle rådgivere og “venner”. De har mer å si for kulturpolitikken retning og utforming enn det formelle statsbyråkratiet og interesseorganisasjonene har. Kanskje peker også Giskes kulturpolitiske stil, som Langs, likevel i noen grad i klientelistisk retning?

Giske og vennene: I større grad enn sine forgjengere omgir Trond Giske seg med et uformelt nettverk av rådgivere og venner. Her sammen med bl.a. prinsesse Märtha Louise, Ari Behn og Kåre Conradi. Foto: Jan Petter Lynau/Scanpix

KOMMENTAR: ABM-UTVIKLING PÅ KOLLISJONSKURS MED GISKE?

KULTURPOLITISKE SIGNALER FRA REGJERINGEN I HØST TYDER PÅ AT DET HAR SKJEDD EN FORSKYVNING BORT FRA DEPARTEMENTSSTYRING OG OVER MOT POLITIKERSTYRING HOS DEN SITTENDE REGJERINGEN. ELLER SAGT PÅ EN ANNEN MÅTE: VEKK FRA DE SISTE ÅRENES EMBETSMANNSSTYRTE FOKUS PÅ STYRKING AV TUNGE, SENTRALE INSTITUSJONER OG OVER MOT DESENTRALISERING OG SPREDNING AV KULTURSTIMULERENDE TILTAK.

DET ER MULIGENS, SOM KULTURFORSKER PER MANGSET SIER (S. 31), FOR TIDLIG Å SNAKKE OM AT GISKE VARSLER ET PARADIGMESKIFTE, “I DEN FORSTAND AT DE KULTURPOLITISKE PRIORITERINGENE PEKER I KLART ANDRE RETNINGER ENN FØR”. MEN TEGN I TIDEN TYDER PÅ AT TRADISJONELLE INSTITUSJONER OG STORE ENHETER IKKE ER LIKE INTERESSANTE “INVESTERINGSOBJEKTER” SOM FØR. KULTURBYRÅKRATIET SKAL SLANKES OG BESLUTNINGER SKAL I STØRRE GRAD TAS PÅ “GRASROTPLAN”.

DERSOM DET VIRKELIG ER SLIK AT VI PÅ SIKT STÅR FORAN EN NY KURS, JA, DA ER DET GRUNN TIL Å SPØRRE OM IKKE HELE “BIBLIOTEKREFORM 2014” OG ABM-UTVIKLING, MED SINE VISJONER OM KONSOLIDERTE BIBLIOTEK, I BETYDNINGEN STØRRE ENHETER, ER PÅ KOLLISJONSKURS MED REGJERINGENS KULTURPOLITIKK?

DET BLIR SPENNENDE Å FØLGE UTREDNINGENS SKJEBNE. HVILKE STEMME VIL VEIE TYNGST UNDER HØRINGEN? SKULLE VI TIPPE AT GISKE SKJÆRER GJENNOM, SLIK HAN FOR EKSEMPEL GJORDE I UTFALLET MOT NOBELS FREDSSENTER, OG SENDER HELE PUBLIKASJONEN I RETUR TIL KULTURBYRÅKRATIET PÅ SOLLI Plass? ELLER KANSKJE VIL DEN LEGGES PÅ IS INNTIL MUSEUMSREFORMEN ER EVALUERT?

ELLER RETT OG SLETT ENDE PÅ DE EVIGE ELEKTRONISKE JAKTMARKER I PÅVENTE AV AT EN ANNEN REGJERING VEKKER DEN TIL LIV? LA OSS I SÅ FALL HÅPE AT DEN REGJERINGEN IKKE ER DOMINERT AV FREMSKRITTPARTIET.

ODD LETNES

SE OGSÅ INNLEGGET TIL LARS EGELAND PÅ SIDE 57

